

सोमोत्पत्तिः (याजुर्वेदिकी)

A Mantra for safe Delivery

हरिः ॐ ॥ श्री गुरुभ्यो नमः ॥

ऋषय ऊचुः-

- कौतूहलं समुत्पन्नं देवता ऋषिभिः सह ।
संशयं परिपृच्छन्ति व्यासं धर्मार्थं कोविदम् ॥ 1
- कथं वा क्षीयते सोमः क्षीणो वा वर्धते कथम् ।
इमं प्रश्नं महाभाग ब्रूहि सर्वं अशेषतः ॥ 2
- व्यास उवाच-
- शृण्वन्तु देवताः सर्वे यदर्थं इह आगताः ।
तमर्थं संप्रवक्ष्यामि सोमस्य गतिं उत्तमाम् ॥ 3
- अग्नौ हुतं च दत्तं च सर्वं सोमगतं भवेत् ।
तत्र सोमः समुत्पन्नः स्मितांशु-हिम-वर्षणः ॥ 4
- अष्टाशीति सहस्राणि विस्तीर्णो योजनानि तु ।
प्रमाणं तत्र विज्ञेयं कलाः पञ्चदशैव तत् ॥ 5
- षोडशी तु कलाप्यत्र इत्येकोऽपि विधिर्भवेत् ।
तं च सोमं पपुर्देवाः पर्यायेण-आनुपूर्वशः ॥ 6
- प्रथमां पिबते वह्निः द्वितीयां पिबते रविः ।
विश्वेदेवाः तृतीयां तु चतुर्थीं सलिलाधिपः ॥ 7

- पञ्चमी तु वषट् कारः षष्ठी पिवन्ति वासवः । 12
 सप्तमी ऋषयो दिव्याः अष्टमी अज एकपात् ॥
- नवमी कृष्णपक्षस्य यमः प्राश्नाति वै कलाम् । 8
 दशमी पिवते वायुः पिवत्येकादशी उमा ॥
- द्वादशी पितरः सर्वे सम्प्राश्नन्ति भागशः । 9
 त्रयोदशी धनाध्यक्षः कुबेरः पिवते कलाम् ॥
- चतुर्दशी पशुपतिः पञ्चदशी प्रजापतिः । 10
 निष्पीत एक-कलाशेषः चन्द्रमा न प्रकाशते ॥
- कला षोडशकायां तु आपः प्रविशते सदा । 11
 अमायां तु सदा सोमः ओषधिः प्रतिपद्यते ॥
- तं ओषधि-गतं गावः पिवन्त्यंबु-गतं च यत् । 12
 यत्क्षीरं अमृतं भूत्वा मन्त्रपूतं द्विजातिभिः ॥
- हुत-मग्निषु यज्ञेषु पुनः-आप्यायते शशी । 13
 दिने दिने कला वृद्धिः पौर्णिमास्यां तु पूर्णतः ॥
- नवौ नवो भवति जायमानोऽहं 14
 केतु रुषसा-मेत्यग्रे ।
 भागं देवेभ्यो विदधा-त्यायन्
 प्र-चन्द्रमा-स्तरति दीर्घमायुः ॥ 15

- त्रिमुहूर्तं वसेत् अर्के त्रिमुहूर्तं जले वसेत् ।
त्रिमुहूर्तं वसेद् गोषु त्रिमुहूर्तं वनस्यतौ ॥ 16
- वनस्यति-गते सोमे यस्तु हिंस्याद् वनस्यतिम् ।
घोरायां ब्रूण हत्यायां युज्यते नात्र संशयः ॥ 17
- वनस्यति-गते सोमे अनडुहो यस्तु बाहयेत् ।
नाशनन्ति पितरः तस्य दशवर्षाणि पञ्च च ॥ 18
- वनस्यति-गते सोमे पन्थानं यस्तु कारयेत् ।
गावः तस्य प्रणश्यन्ति चिरकाल-मुप-स्थिताः ॥ 19
- वनस्यति-गते सोमे स्त्रियं वा योऽधि-गच्छति ।
स्वर्गस्थाः पितर-स्तस्य च्यवन्ते नात्र संशयः ॥ 20
- वनस्यति-गते सोमे परान्नं यस्तु भुञ्जति ।
तस्य मासकृतो होमः दातार-मधि-गच्छति ॥ 21
- वनस्यति-गते सोमे यः कुर्यात् दन्त-धावनम् ।
चन्द्रमा भक्षितो येन पितृ-वंशस्य घातकः ॥ 22
- सोमोत्पत्ति-मिमां यस्तु श्राद्धकाले सदा पठेत् ।
तदन्नं अमृतं भूत्वा पितृणां दत्तमक्षयम् । 23

A Mantra for safe Delivery

सोमोत्पत्ति-मिमां यस्तु गुर्विणीं श्रावयेत् प्रियाम् ।
ऋषभं जनयेत्-पुत्रं सर्वज्ञं वेद-पारगम् ॥

21

सोमोत्पत्ति-मिमां यस्तु पर्वकाले सदा पठेत् ।
सर्वान् कामान् अवाप्नोति सोमलोकं स गच्छति ॥

24

25

श्रीसोमलोकं स गच्छत्यो नम इति ।

शुक्ले देवान् पितॄन् कृष्णे, तर्पयत्यमृतेन च ।

यश्च राजा द्विजातीनां तस्मै सोमात्मने नमः ॥

26

Somotpatti